

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2018

VIII. volební období

Pozměňovací návrh poslance Vojtěcha Munzara

Pozměňovací návrh k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony (sněmovní tisk 206)

V části třetí, změna zákona o dani z přidané hodnoty, a v části šesté, změna daňového řádu, se navrhují tyto změny:

Čl. I

Změna daňového řádu

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 344/2013 Sb., 267/2014 Sb., 375/2015 Sb., 298/2016 Sb., 368/2016 Sb., 170/2017 Sb., 94/2018 Sb. Sb., se mění takto:

V § 71 odst. 4 se slova "Správce daně zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup" nahrazují slovy " Ministerstvo financí stanoví vyhláškou".

V § 72 odst. 1 se slova "vydaném Ministerstvem financí" nahrazují slovy ", jehož podobu stanoví Ministerstvo financí vyhláškou".

V § 72 odst. 3 se slova "zveřejněné správcem daně" nahrazují slovy "stanovené vyhláškou Ministerstva financí".

V § 72 odst. 4 se slova "zveřejněné správcem daně" nahrazují slovy "stanovené vyhláškou Ministerstva financí".

V § 74 odst. 4 se slova "správce daně předem zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup" nahrazují slovy "Ministerstvo financí předem stanoví vyhláškou".

Čl. II.

Změna zákona o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 319/2006 Sb., zákona č. 172/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 302/2008 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 489/2009 Sb., zákona č. 120/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 47/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 196/2014 Sb., zákona č. 262/2014 Sb., zákona č. 360/2014 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 33/2017 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 40/2017 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb. a zákona 371/2011 Sb., se mění takto:

V 101a odst. 3 se text se slova "zveřejněné správcem daně" nahrazují slovy "stanovené Ministerstvem financí vyhláškou".

V 101a odst. 4 se odstavec 4 zrušuje.

V 110j odst. 3 se text se slova "zveřejněné správcem daně" nahrazují slovy "stanovené Ministerstvem financí vyhláškou".

V 110j se v odst. 5 písmenu c) za slova "formát a strukturu" doplňují slova "stanovenou Ministerstvem financí vyhláškou".

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Tento návrh si klade za cíl odstranit některé deficity v oblasti správy daní, kdy obsah, formát či struktura zásadních podání (daňových formulářů a elektronického daňového přiznání) nejsou určeny zákonem či podzákonou právní normou.

V poslední době navíc neúměrně narůstá počet podání v oblasti správy daní, která jsou označena za vadná, což v konečném důsledku způsobuje i nadměrné zatížení správních soudů, které se musejí navazujícími spory zabývat. Tento stav je způsoben zejména vágním vymezením pravomoci stanovovat tiskopisy (jak papírové, tak elektronické), který je obsažen v daňovém řádu. Tradiční papírový tiskopis (ust. §72 odst. 1 a 2 daňového řádu) byl obecně svěřen do rukou Ministerstva financí, naopak elektronické tiskopisy do rukou „správce daně“. Tam, kde se má stát snažit o jednotu a bezrozpornost elektronického zpracování je tedy v rozporu s logikou svěřována „kompetence“ správci daně (*de iure* Finančnímu úřadu, ale *de facto* tuto „kompetenci“ vykonává Generální finanční ředitelství) namísto centrálního stanovení Ministerstvem financí. Projevuje se to také v užití pojmu „zveřejní“ namísto pojmu „stanoví“ – neboť zveřejnění musí předcházet právě plošné stanovení, které lze v právním státě jen uskutečnit jen právním předpisem. Ve stejném duchu se opakovaně vyjadřoval i Ústavní soud, který například ve svém nálezu Pl. ÚS 32/15 ze dne 6. 12. 2016 mimo jiné uvádí: „*To nevyklučuje případné zákonné zmocnění (čl. 79 odst. 3 Ústavy) ke stanovení konkrétních jednotlivých údajů Ministerstvem financí. Avšak muselo by se tak stát formou právního předpisu. Jen tak je možno zajistit pro plátce předvídatelnost údajů ....*“, a dále pak „*Bez významu pak jistě není ani možnost případné abstraktní kontroly ústavnosti ze strany Ústavního soudu, která je v případě pouhého formuláře vyloučena*“.

Obdobný názor pak zastává i Nejvyšší správní soud, dle něhož „*Vydání takového aktu je ovšem obecně vzato (vedle opatření obecné povahy, jež mají podle převažujícího mínění doktríny specifickou povahu) jediný způsob, jakým může výkonná moc k provedení zákona a v jeho mezích stanovovat abstraktní pravidla chování neurčitěmu okruhu osob (viz čl. 78 a 79 odst. 3 Ústavy). Recentní legislativní praxe, konkrétně v oblasti sportu a vysokého školství, bere požadavek ústavně předepsané formy takového jednání výkonné moci – zcela správně – vážně.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 1. 2018 sp. zn. 2 Afs 25/2015).

Vážné pochybnosti o ústavní konformitě stávající úpravy a z ní vyplývající praxe vyslovil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 4. dubna 2018, čj. 10 Afs 360/2017-27, když uvedl: „*Před posouzením konkrétních skutkových otázek je nutné se zabývat zejména tím, zda byly požadavky na formát a strukturu souboru zveřejněny ústavně předepsanou formou, a to nejen s ohledem na Úmluvu a další mezinárodní dokumenty, ale i s ohledem na požadavky ústavního pořádku České republiky (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 3. 1. 2018, čj. 2 Afs 25/2015-38, body 33 a násl., v obecné rovině pak např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 3. 4. 2012, čj. 8 As 6/2011-120, nebo náleží ÚS ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 23/02).*“

Ve věci ust. § 72 odst. 1 a 2 daňového řádu se zároveň na Ústavní soud obrátila skupina senátorů (srov. věc vedená u Ústavního soudu pod sp. zn. Pl. ÚS 19/17).

Předkládaný návrh tak reflektuje, že ve všech ostatních sférách výkonu státní moci a uplatňování tiskopisů jde o běžný postup (ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo školství apod.). Tvorba vyhlášky se řídí Legislativními pravidel vlády a má tedy definovaný proces přípravy, připomínkování, schvalování a zveřejnění.

V Praze dne 13. listopadu 2018

Ing. Vojtěch Munzar, v.r.